



ARTERIUM

Ближче до людей

**10 РОКІВ
ВІДПОВІДАЛЬНОГО
БІЗНЕСУ ДЛЯ
ЗДОРОВОГО
СУСПІЛЬСТВА**

Корпорація «Артеріум»

Огляд діяльності у сфері корпоративної
соціальної відповідальності

2015



Наші досягнення

В 2015 році Корпорації «Артеріум» виповнилося 10 років. З моменту створення компанія досягла значних успіхів. Корпорація «Артеріум» в 2015 році перемістилася з 4 на 2 місце на ринку України. Свою продукцію реалізуємо в 13 країнах. Ми розуміємо, що успішність компанії визначається не лише фінансовими показниками, але й тими цінностями, які вона створює для суспільства через свою діяльність. Соціальна відповідальність є важливим напрямком нашого бізнесу. Ми забезпечуємо пацієнтів України та інших країн доступними та якісними ліками в рамках чесної і справедливої конкуренції. Ми інвестуємо в інновації для забезпечення високої якості нашої продукції. Ми створили для наших співробітників умови для постійного та безперервного навчання. Ми надаємо можливість талановитим випусникам та студентам університетів зробити свій перший кар'єрний крок в нашій компанії. Ми створюємо освітні програми для лікарів для підвищення стандартів лікування. Усі наші кроки неухильно направлені в першу чергу на створення здорового суспільства та сталого розвитку нашого бізнесу.

У цій брошурі ми розповімо про наші зусилля в сфері корпоративної соціальної відповідальності в 2015 році.

Денис Гарцилов,

Головний виконавчий директор Корпорації «Артеріум»



10 РОКІВ ВІДПОВІДАЛЬНОГО БІЗНЕСУ ДЛЯ ЗДОРОВОГО СУСПІЛЬСТВА
Огляд діяльності у сфері корпоративної соціальної відповідальності

Ближче до людей



Фармацевтична **Корпорація**
«**Артеріум**», учасниками якої є:

Київмедпрепарат (м. Київ)
та
Галичфарм (м. Львів)

№ 2
на фармацевтичному
ринку України*

більше
2 400
співробітників

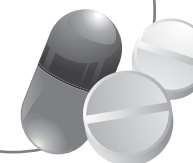


Експорт продукції
компанії до
**12 країн
світу**

Представництва
Корпорації «Артеріум»
в 5 країнах (**Азербайджан,
Білорусь, Казахстан, Росія
та Узбекистан**)



265
найменувань
препаратів



**Продуктовий
портфель**
149 препаратів

*джерело: система дослідження ринку «PharmXplorer»; © Proxima Research

Співробітники

Навчання і розвиток
Безпека на робочому місці

Продукти

Інновації та розробка продуктів
Безпека пацієнта

Суспільство

Охорона здоров'я
та популяризація активного
способу життя
Освітні проекти

Екологія

Відповідальне споживання ресурсів
Мінімізація негативного впливу
на середовище

Етика

Етика в сфері розробок і досліджень
Бізнес-етика

НАШІ ЗУСИЛЛЯ В СФЕРІ КОРПОРАТИВНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

Ми виділили 5 ключових напрямів своєї діяльності
у сфері корпоративної відповідальності та

7 груп стейкхолдерів.

Наші стейкхолдери

Співробітники
Споживачі
Лікарі та фармацевти
Урядові та регуляторні органи
Інвестори
Місцеві співтовариства
Неурядові організації





Наші співробітники – основа успіху та головний чинник, що забезпечує конкурентоспроможність **Корпорації «Артеріум»**. Розвиток, мотивація та гідні умови праці – пріоритетні напрями в управлінні персоналом.

Станом на кінець 2015 року в компанії, враховуючи представництва, працювало 2 429 співробітників, з яких 58% – жінки, 42% – чоловіки.

Корпоративний університет

Компанія наділяє значну увагу постійному навчанню та розвитку своїх співробітників. В 2015 році **Корпорація «Артеріум»** інвестувала в цей напрям **3 млн грн**. З 2012 року в компанії функціонує Корпоративний університет. Його задача – формування внутрішньої системи навчання та розвитку відповідно до стратегічних цілей компанії.

В 2015 році лише **15%** навчальних програм було передано для виконання зовнішніми контрагентами. Викладачами більшості програм були корпоративні викладачі.

Наразі університет пропонує співробітникам **300** навчальних програм. Вони направлені в першу чергу на розвиток компетенцій та підвищення професійної кваліфікації співробітників. Це програми первинної підготовки робітників виробництва для стажування, адаптації та отримання професії, комплексні програми вивчення стандартів фармацевтичного виробництва GxP та soft skills (навичок, що допомагають бути успішнішим у своїй роботі й у житті).

2 429 співробітників



58%

жінки



42%

чоловіки

3 000 000
грн

інвестиції в навчання персоналу

майже **300** навчальних програм

В Корпорації «Артеріум» діють такі комплексні програми навчання співробітників:

- Школа майстрів
- Школа сервісного обслуговування та енергетичного забезпечення
- Школа логістики
- Школа рекрутингу
- Школа менеджерів

2 685 осіб/трен. пройшли навчання в 2013 р.

4 251 осіб/трен. пройшли навчання в 2014 р.

6 965 осіб/трен. пройшли навчання в 2015 р.

З появою Корпоративного університету кількість співробітників, що пройшли навчання, збільшилася майже втричі.



Безпека на робочому місці

Система управління охороною праці в Корпорації «Артеріум», «Київмедпрепарат» і «Галичфарм» відповідає вимогам законодавства України з використанням досвіду провідних міжнародних практик і стандартів в галузі безпеки та гігієни праці. Ми проводимо тренінги та семінари з охорони праці, які позитивно впливають на безпеку наших співробітників. В компанії діє система медичного страхування. Також діють медичні санітарні частини, оснащені сучасним медичним обладнанням. Тут співробітники можуть безкоштовно отримати професійну медичну допомогу лікарів та медичного персоналу за основними терапевтичними напрямками.

Театральна студія «Панацея»

Студія «Панацея» започаткована в «Галичфарм» в 2012 році. Унікальність театральної студії не тільки в тому, що вона згуртовує навколо себе лояльний та активний персонал, але й допомагає потенційним викладачам розвивати ораторські навички, долати бар'єри страху публічних виступів. В студії беруть участь 35 учасників, які є представниками різних підрозділів підприємства. Кожна нова прем'єра презентується не лише працівникам заводу та їх дітям, але й благодійним організаціям, з якими ми співпрацюємо. Студія налічує на сьогодні більше 14 постановок і їх кількість росте щороку.





Продукти та інновації

Корпорація «Артеріум» піклується про кожного пацієнта та перебуває в постійному пошуку свіжих рішень для розробки нових препаратів і вдосконалення вже існуючих. В нашому R&D центрі працює більше 110 спеціалістів. Ми розробляємо сучасні доступні генерики та проводимо необхідні клінічні дослідження для оригінальних препаратів. В 2015 році компанія провела 6 клінічних досліджень. Сьогодні ми випускаємо ліки у таких формах випуску: ін'єкції у флаконах, таблетки, капсули, мазі, гелі, ін'єкції в ампулах, екстракти, сиропи, суспензії, інфузії. Продуктовий портфель компанії налічує 149 продуктів та 265 найменувань препаратів. Це генерики, оригінальні препарати, рослинні препарати, дієтичні добавки, ветеринарні препарати.

Наші розробки 2015 р.

17 нових продуктів (з урахуванням форм і дозувань)

Серед цих препаратів є препарати нового для компанії напрямку – цукрознижуючі препарати **Інсулар актив, Інсулар Стабіль, Мефарміл**.

Розробка всіх нових препаратів проводиться відповідно до концепції **«Якість через розробку»**, згідно з якою розробляються склад, технологія і система специфікацій нових препаратів, проводяться їх доклінічні і клінічні дослідження згідно з правилами GLP і GCP. Перспективний портфель **Корпорації «Артеріум»** налічує 141 продуктів.

Витрати на R&D у 2015 р.

78 млн грн

В 2015 році **Корпорація «Артеріум»** витратила 78 млн грн на дослідження та розробки та вивела 17 нових продуктів. Серед цих препаратів є препарати нового для компанії напрямку – цукрознижуючі препарати **Інсулар актив, Інсулар Стабіль, Мефарміл**.

141 нових
препаратів у
перспективному
портфелі

Безпека пацієнта

Корпорація «Артеріум» контролює безпеку і ефективність продукту, починаючи з розробки і дослідження майбутнього лікарського засобу, вибору сировини, компонентів, упаковки, технології, реєстрації і виходу на ринок і закінчуючи припиненням випуску препарату на усіх ринках реалізації. Ми регулярно проводимо аудити наших контрагентів.

Фармаконагляд

На веб-сайті **Корпорації «Артеріум»** www.arterium.ua в розділі «Фармаконагляд» доступна «Карта повідомлення про побічну реакцію або відсутність ефективності при медичному застосуванні». Завдяки їй споживач або лікар в разі виникнення побічної реакції можуть повідомити нам про неї та отримати зворотній зв'язок від уповноваженої особи компанії. Компанія збирає та систематизує інформацію про усі випадки побічних та непередбачуваних реакцій.

Система фармаконагляду, що діє на підприємствах «Київмедпрепарат» і «Галичфарм», спрямована на моніторинг безпеки лікарських засобів та їх ефективності протягом всього життєвого циклу продукту. Виявлені побічні реакції або відсутність ефективності свідчать про необхідність подальшого вивчення медичних препаратів.

Захист від фальсифікації

Підроблені ліки являють собою небезпеку для споживача і можуть спричинити серйозні захворювання. Висока якість препаратів, у тому числі і достатній рівень їх захисту від можливої фальсифікації, є стратегічно важливими завданнями для нас. Ми постійно удосконалюємо методи захисту від фальсифікації і для цього створюємо оригінальний, складний для відтворення макет упаковки, а також наносимо захисні унікальні елементи. Ці способи захисту надають більше впевненості в тому, що споживач отримає якісний препарат.





Проект «Майбутнє фармації»

Корпорація «Артеріум» започаткувала співпрацю з провідними навчальними закладами України. Серед основних напрямків співробітництва: стажування для випускників, тренінги для студентів, підтримка Всеукраїнських олімпіад, стипендія студентам.

Нашими партнерами вже стали: Національний фармацевтичний університет, Національний університет харчових технологій, НУ «Києво-Могилянська академія», НТУУ «Київський політехнічний інститут», Національний інститут будівництва та архітектури, Одеський національний політехнічний університет, Одеський національний ім. І. Мечникова, Харківський національний університет ім. В. Каразіна, Національний університет «Львівська політехніка», Львівський національний університет ім. І. Франка.

Для талановитих студентів-абітурієнтів за напрямком «хімія» та «біологія» компанія виділяє піврічні стипендії. Претендувати на них можуть ті, хто має матеріальні труднощі – сироти, жителі сільської місцевості тощо. Стипендіати визначаються за такими критеріями:

- жага до знань;
- високий потенціал для подальшого розвитку;
- складне матеріальне становище.

До складу комісії, що відбирають стипендіатів, входять представники навчального закладу та Корпоративного університету **Корпорації «Артеріум»**. Наразі компанія оплачує стипендії 10 студентам Києво-Могилянської академії.

Також компанія долучається до Всеукраїнських олімпіад, в яких виступає спонсором.

Екскурсії до музею історії «Галичфарм»

Музей «Галичфарм» в 2015 році відвідали близько **1000** осіб. Серед них студенти університетів, учні 1-11 класів львівських шкіл та області, діти з будинків сімейного типу, діти-сироти, діти з особливими потребами. Ці екскурсії спрямовані на профорієнтацію школярів та студентів, а також підвищення рівня обізнаності жителів Львівщини про бренд **«Артеріум»**. Впродовж екскурсії відвідувачі дізнаються про історію фармації та діяльність підприємства. Співробітники «Галичфарм» проводять хімічні експерименти і кажуть, що дітям це дуже подобається, тим самим вони дізнаються про привабливість та актуальність такої професії як фармацевт, хімік, біолог, провізор. Також залучаються фахівці інших напрямків компанії для профорієнтації студентів та учнів старших класів з фінансів, економіки, менеджменту, логістики, біології, хімії тощо.





В **Корпорації «Артеріум»** впроваджена Екологічна політика. Щорічно оновлюються цілі і завдання зі зниження шкідливого впливу на довкілля і проводиться оцінка досягнення рівня екологічних характеристик.

Ми прагнемо мінімізувати вплив наших підприємств-учасників на довкілля. Система управління довкіллям «Київмедпрепарат» і «Галичфарм» сертифікована відповідно до стандарту **ISO 14001:2006**.

В 2015 році компанія поставила ціль збільшити на **5 %** кількість відходів, що передаються на утилізацію. Для досягнення цілі був укладений договір з «Українським центром поводження з відходами». В результаті відсоток переданих відходів в 2015 році зріс на **9%**.

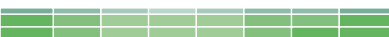
Постійною ціллю для компанії є зменшення викидів забруднюючих речовин а атмосферне повітря. Для цього підприємства-учасники Корпорації «Артеріум» замінили відпрацьовані фільтри очистки повітря, які приєднуються до витяжної системи вентиляції. Застосування таких фільтрів очистки повітря дозволило попередити забруднення атмосферного повітря. Для зменшення споживання електроенергії в побутових та виробничих приміщеннях ми замінили на енергозберігаючі лампи близько **300** шт. В результаті економія електроенергії становить **17,241** тис. кВт-г в рік.

Корпорація «Артеріум» дотримується концепції «Зеленого офісу» в компанії. Для цього ми:

- впровадили практику відеоконференцій для зниження кількості відряджень співробітників;
- зменшили обсяги споживання паперу за рахунок двостороннього друку;
- рекомендуємо співробітникам вимикати усі пристрої з мережі після закінчення робочого дня.

ISO 14001:2006

стандарт системи управління довкіллям в «Київмедпрепарат» та «Галичфарм»



Ми прагнемо відповідати високим етичним стандартам в проведенні доклінічних, клінічних досліджень та веденні бізнесу на усіх ринках нашої присутності. Відкритість і прозорість у цих процесах — принципи діалогу із зацікавленими сторонами основа для побудови довіри.

Корпоративний документ «Принципи етики»

«Принципи етики» — це корпоративний документ, який містить принципи ділової взаємодії співробітників, дотримання яких наша компанія очікує від своїх співробітників. Принципи допомагають приймати щоденні рішення, підтримувати репутацію чесного та надійного партнера.

Етика проведення клінічних досліджень

Для того, щоб зареєструвати препарат на ринку, необхідно провести доклінічні та клінічні дослідження.

Перед тим, як допустити препарат на стадію клінічних досліджень, проводяться

доклінічні дослідження, в тому числі на тваринах.

Проведення доклінічних (фармакологічних, фармакокінетичних та токсикологічних) досліджень нових препаратів за участю тварин проводяться тільки в дослідницьких установах згідно усіх норм законодавства та етичних принципів поводження з тваринами.

Дослідницькі установи при проведенні доклінічних досліджень дотримуються законодавчих норм та керуються наступними нормативно-правовими актами:

- Наказ МОЗ України від 14.12.2009 № 944 «Про затвердження порядку проведення доклінічного вивчення лікарських засобів та експертизи матеріалів доклінічного вивчення лікарських засобів» (з наступними змінами та доповненнями)
- Наказ МОЗ України від 16.02.2009 № 95 Настанова «Лікарські засоби. Належна лабораторна практика», затверджена Наказом МОЗ України від 16.02.2009 № 95
- Європейська конвенція про захист хребетних тварин, які використовуються для

експериментальних та інших наукових цілей (Страсбург, 1986 р).

Після отримання позитивних результатів доклінічних досліджень лікарських засобів проводяться клінічні дослідження (випробування) за участю людини як суб'єкта дослідження (здорових добровольців та/або хворих пацієнтів).

До включення досліджуваного (здорового добровольця або хворого пацієнта) у клінічне випробування обов'язково необхідно отримати його добровільну інформовану згоду на участь у дослідженні. Захист досліджуваних забезпечується шляхом оцінки співвідношення ризик/користь перед і під час проведення клінічного дослідження (в тому числі на підставі даних попередніх вже проведених доклінічних та клінічних досліджень даного препарату), та клінічне дослідження проводиться тільки в тому випадку, якщо очікувана користь виправдовує ризик.

Клінічні дослідження лікарських засобів проводяться у лікувально-профілактичних

закладах лікарями (дослідниками), які мають достатню професійну підготовку та досвід лікування пацієнтів і знають правила належної клінічної практики (GCP)*. Клінічні дослідження препаратів є обов'язковими для реєстрації та виходу нового препарату на фармацевтичний ринок, але можуть проводитись і після реєстрації препарату з метою отримання нової інформації про вже зареєстрований препарат (розширення доказової бази препарату).

Метою клінічних досліджень лікарських засобів є вивчення фармакокінетики та метаболізму, а також ефективності, безпеки і переносимості (дослідження побічних реакцій при використанні препарату) у людини та підбір ефективного режиму дозування препарату.

Лікарі (дослідники) при проведенні клінічних досліджень дотримуються діючих регуляторних вимог, правил GCP та етичних принципів Гельсінської декларації, зокрема керуються наступними нормативно-правовими актами:

- Наказ МОЗ України від 23.09.2009 № 690 «Про затвердження порядку проведення клінічних випробувань лікарських засобів та експертизи матеріалів клінічних випробувань» (зі змінами та доповненнями)
- Настанови «Лікарські засоби. Належна клінічна практика», затвердженої Наказом МОЗ України від 16.02.2009 № 95
- Гельсінська декларація Всесвітньої медичної асоціації «Етичні принципи для медичних досліджень із залученням людини як суб'єкта випробування» від 01.06.1964 (редакція станом на 01.10.2008)

В Корпорації «Артеріум» діє Відділ клінічних досліджень, який займається ініціацією та організацією доклінічних та клінічних досліджень препаратів «Артеріум».

Корпорація «Артеріум» та її учасники дотримуються стандартів GCP* і GLP**, Наказів МОЗ та законодавств країн, в яких ведемо бізнес.

*Належна клінічна практика (GCP) – стандарт планування, проведення, виконання, моніторингу, аудита і документального оформлення клінічних випробувань, а також обробки та подання їх результатів. Він є гарантією вірогідності й точності отриманих даних і наведених результатів, захищеності прав і здоров'я суб'єктів дослідження, а також дотримання конфіденційності щодо них (відповідно до Настанови «Лікарські засоби. Належна клінічна практика», затвердженої Наказом МОЗ України від 16.02.2009 № 95).

** Належна лабораторна практика (GLP) – система якості, пов'язана з організаційним процесом та умовами, за яких доклінічні дослідження безпечності для здоров'я людини та довкілля плануються, виконуються, контролюються, документуються, оформляються у вигляді звіту та зберігаються в архіві (відповідно до Настанови «Лікарські засоби. Належна лабораторна практика», затвердженої Наказом МОЗ України від 16.02.2009 № 95).



Етичний маркетинг

Корпорація «Артеріум» надає можливість фахівцям охорони здоров'я отримувати достовірну інформацію про лікарські засоби через рекламу в ЗМІ, наукові конференції, візити до лікарів. Усі ці способи донесення інформації сприяють раціональному використанню препаратів з максимальною користю для здоров'я пацієнтів. Ми залучаємо провідних спеціалістів до співпраці, проводимо навчальні конференції та симпозиуми, дотримуючись чинних законів, правил Належної практики промоції, галузевих кодексів та внутрішніх стандартів Корпорації.

Відповідальні закупівлі

На сайті **Корпорації «Артеріум»** працює електронний тендерний майданчик, що дозволяє зробити процес закупівель прозорим та ще більш зручним для постачальників послуг та товарів.

Ефективне та відповідальне управління системою закупівель і поставок відіграє важливу роль у створенні якісної продукції. Також

Корпорація «Артеріум» та її учасники регулярно проводять зовнішні аудити постачальників сировини та матеріалів.



Контактні дані

Ваша думка важлива для нас.
Будь ласка, надсилайте свої коментарі на
e-mail: Alina.Stolitnya@arterium.ua

Аліна Столітня,
спеціаліст із зв'язків з громадськістю.

Вашій увазі. В зв'язку з оприлюдненням в даному документі фактів, даних, результатів чи іншої інформації, **Корпорація «Артеріум»** не несе будь-яких зобов'язань перед третіми особами, а також не надає таким особам будь-яких гарантій. Будь-яке рішення, яке Ви приймаєте, ґрунтуючись на даній інформації, являється виключно Вашою відповідальністю. Звіт надано виключно з метою інформування і, зокрема, не наділяє Вас будь-якими юридичними правами та не являється запрошенням до прийняття будь-яких інвестиційних чи інших рішень. Факти, дані, результати та інша інформація, викладена в цьому документі, може змінитися з плином часу в результаті майбутніх подій чи появи нової інформації. **Корпорація «Артеріум»** із власної ініціативи і на власний розсуд може приймати будь-які дії з оновлення або зміни даного документу.